

– соціальний супровід творчої поведінки.

Найефективнішим видом навчальної діяльності у формуванні професійних творчих знань і умінь є виконання реальних завдань з розробкою конкретних рекомендацій, пов'язаних із високотехнологічним виробництвом і конкуренцією послуг. Вважаємо, що при виборі форм і методів навчання на теоретичному та практичному етапах професійної підготовки необхідно враховувати сучасні тенденції реформування освіти, вимоги освітнього стандарту та аналіз майбутньої професійної діяльності.

Література:

1. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : монографія. Київ : Видавниче об'єднання «Тираж», 2005. 380 с.

2. Даниленко Л. І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітньому навчальному закладі : монографія. Київ : Міленіум, 2004. 352с.

УДК 378.147

СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА

*Понікаровська С.В., ст. викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

У сучасному світі існує велика кількість перекладачів. Всі знають і про існування комп'ютерних викладачів, але про них зараз не йдеться, бо технологія ніколи не буває надійною на 100%, навіть найновіше

інноваційне програмне забезпечення не може зрівнятися з кваліфікованим і досвідченим перекладачем. Не можна використовувати безкоштовні служби веб-сайти або програми для важливих публікацій, оскільки не можна бути впевненим у точному перекладі. Безкоштовні онлайн-сервіси, такі як Google Translate, можуть бути корисними для перекладу короткого електронного листа, щоб отримати приблизне розуміння, або швидкого перекладу розділу вмісту веб-сайту, щоб зрозуміти суть тексту. Однак, якщо є потреба перекласти важливий текст будь-якого напрямку, не обов'язково документацію, а і звичайний лист, заявку або статтю, використання програмного забезпечення для машинного перекладу може вас підвести.

Кожен перекладач є окремою особистістю і не працює однаково з кимось іншим. Переклади відрізняються якістю, темпом виконання, підходом до особливостей тексту. Деякі перекладачі віддають перевагу усному перекладу, інші зосереджуються на письмових, але можуть виконувати переклади тільки в одній області, деякі перекладачі можуть надавати широкий спектр «послуг». Але з чого складається професійність перекладача, яка дозволить йому бути кращим серед гідних та затребуваним серед великої кількості пропозицій? Перш за все, певна кількість характеристик з точки зору освіченості є необхідними для цього.

По-перше, досконале знання обох мов, з якими перекладач працює. Постійне вдосконалення граматики, постійний розвиток і слідкування за сучасними тенденціями мови, розширення словникового запасу, що включає фразеологізми та ідіоми. Перекладач має мати справжню пристрасть до іноземної мови, не заспокоюючись на тих знаннях, які він отримав та накопичив.

По-друге, перекладач повинен бути культурно розвиненою людиною. Він повинен знати історію, орієнтуватися в політиці, традиціях, сучасній культурі, техніці. Без цього неможливо ані передати основні ідеї,

ані зорієнтуватися у контексті перекладу. Людська оцінка та культурне походження значення слів є обов'язковими, їх неможливо досягти за допомогою комп'ютерного перекладу. Перекладач повинен мати культурні знання про ідіоми та місцеві вирази, різні тони та типи мови, що використовуються в повсякденному мовленні. Він також повинен вміти перекладати сленгові фрази та навіть лайливі слова, якщо це необхідно, хоча іноді це неможливо, оскільки еквівалент не існує в певній мові, і в цьому випадку можна знайти адаптацію або подібне слово. Успішний перекладач також повинен розуміти, що є культурно прийнятним для цільової мови, щоб не викликати плутанину або не бути неправильно зрозумілим читачем.

Але звісно, що одних знань недостатньо. Існують певні особистісні характеристики, які абсолютно необхідні для перекладача. Дисципліна, працездатність, володіння технологіями, вмотивованість відіграють також надзвичайно важливу роль.

Перекладач повинен вміти зосереджуватися на деталях і не вгамовуватися, поки не підбере якісний варіант перекладу. Ідеалу в перекладі не існує, тому зосереджуємося на тому, що переклад повинен бути максимально якісним. Довгий чи короткий переклад – якість не повинна страждати. Досвідчені перекладачі знають, що іноді текст у півсторінки можна перекладати дві години, а наступного дня до нього повернутися і все перекласти наново. Хороший викладач, як і талановитий актор, вважає, що його найкращий переклад ще попереду, але все робить для того, щоб теперішній якомога ближче підходив до ідеального. Іноді доводиться проводити ціле невелике (або велике) дослідження, щоб перекласти тільки одне слово, тільки одну фразу. Це особливо стосується культурного компоненту, знання або розуміння якого є однією із найскладніших складових перекладу.

Перекладачу обов'язково треба знати технології та ресурси, щоб знати де саме або як само можна відшукати інформацію або термінологію, яка йому необхідна для перекладу. Адже перекладач не може бути знавцем у всіх областях, перекладаючи тексти з медицини, хімії, машинобудування або бухгалтерської справи.

Іноді буває важко працювати з вихідним матеріалом. Перекладачі, які є філологами за фахом, час від часу вжахуються від якості текстів, написаних «технарями», які не є філологами і можуть допускати помилки, які нам дуже хочеться виправити. Але перекладач повинен мати повагу до оригінального тексту і намагатися передати зміст якомога ближче до того, що сказав автор оригінального тексту, звичайно, в перекладі обходячись без помилок. Перекладач не повинен бути автором тексту. Він може бути співавтором, але тільки з дозволу автора, або на його прохання.

Література:

1. Білоус О. М. (2013) Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений : навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 200 с.

2. Alexeyev N., Alexeyeva I., Sinyova T. (2021) Training translators and interpreters in Ukraine: modern challenges. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Том 32 (71) № 2 Ч. 2, С. 8–14.